

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J.C.L.**, X.D., D., zast. JUDr. R.D., advokátom so sídlom H., B. proti žalovanému: **F.**, IČO: X., D.B., zast. JUDr. Š., advokátom so sídlom M.B., **o zaplatenie 99 976,-- Sk**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 4. mája 2007, č.k. 1 Cb 101/03-346, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 4. mája 2007, č.k. 1 Cb 101/03-346 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 4. mája 2007, č.k. 1 Cb 101/03-346 žalobu zamietol a žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 49 036,-- Sk.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že Najvyšší súd SR rozsudkom z 31. januára 2007, č.k. 1 Obdo V 3/2006 zrušil rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 7. decembra 2004, č.k. 1 Obo 290/04-217 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2004, č.k. 1 Cb 101/03-172 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení rozsudku dovolacieho súdu sa okrem iného uvádza, že počnúc 1. januárom 2001 sa žalovaný dostal do omeškania v zmysle ust. § 24 ods. 3 zák. č. 92/1991 Zb. Akonáhle sa ale pohľadávka stane splatnou, dlžník je povinný ju uhradiť a ak tak neurobí, tak veriteľ je oprávnený domáhať sa jej splnenia na súde, a to podaním príslušnej žaloby na plnenie. Uvedeným dňom splatenia dlhopisu už bolo žalovateľné, a to aj s úrokmi z omeškania.

Dovolací súd, viazaný otázkou vymedzenou odvolacím súdom v rozsudku zaujal stanovisko len k tejto pomerne úzko vymedzenej otázke a nezaoberal sa ďalšou rozsiahlou argumentáciou účastníkov, ktorá s touto dovolacou otázkou nesúvisela.

Dovolací súd dospel k záveru, že dovolania žalobcu sú dôvodné, a preto rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Prvostupňový súd pri svojom rozhodnutí vychádzal z doteraz vykonaného dokazovania na súde prvého stupňa a konania na odvolacom súde a dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť.

Žalobca súdu nepreukázal hodnovernými dokladmi, kto zaň podpisoval zmluvy o postúpení pohľadávky, z ktorých si uplatnil právo na zaplatenie úrokov z omeškania za oneskorenie vyplatenia menovitej hodnoty a výnosu dlhopisov F., vydaného v súlade s ust. § 24 ods. 4 zák. č. 92/1991 Zb.

Taktiež žalobca nepreukázal, že postupca v čase podpisovania zmluvy o postúpení pohľadávky bol vlastníkom dlhopisu F., z ktorého postúpil príslušenstvo (úrok z omeškania) a tento úrok podľa jednotlivých zmlúv o postúpení pohľadávky nebol špecifikovaný k uplatnenému nároku žalobcu.

Preto súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal ich náhradu úspešnému účastníkovi, t. j. žalovanému.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca v zákonom stanovenej lehote, dôvodiac, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil dokumenty nachádzajúce sa v súdnom spise a riadil sa pri posudzovaní veci nesprávnymi právnymi úvahami.

Žalobca má za to, že zo strany súdu ide o nepochopenie predmetu prejednávaného sporu.

Úrok z omeškania sú predmetom samostatného peňažného záväzku medzi dlžníkom a veriteľom.

Je to záväzok akcesorický a zodpovednostný, ktorý môže vzniknúť, ak medzi veriteľom a dlžníkom existuje iný hlavný peňažný záväzok a došlo práve k porušeniu primárneho právneho vzťahu, medzi veriteľom a dlžníkom. Medzi žalovaným a postupcami existoval záväzok z cenného papiera, ktorý predstavoval kontraktačný záväzok eminenta cenného papiera voči majiteľovi cenného papiera zaplatiť menovitú hodnotu a výnos

z cenného papiera, založený vydaním a nadobudnutím cenného papiera. Závazok z omeškania vznikol postupcom až po tom, čo si žalovaný nesplnil včas svoju povinnosť splatiť dlhopisy.

Závazok zaplatiť úrok z omeškania zanikne spolu s primárnym záväzkom v prípade, že dlžník vyrovná primárny záväzok spolu so záväzkom zaplatiť úroky z omeškania.

Závazok zaplatiť úroky z omeškania však môže zaniknúť až po zániku záväzku z cenného papiera. Tak ako sa to stalo v tomto prípade. Žalovaný uhradil postupcom menovitú hodnotu a výnos dlhopisu, čo možno v zmysle ust. § 14 ods. 1 zákona o cenných papieroch považovať za úplné splatenie dlhopisu.

Úplným splatením dlhopis zanikol. Táto skutočnosť však nemala vplyv na záväzky z omeškania, ktorý trvá naďalej. Prvostupňový súd však žiadal, aby žalobca preukázal, že postupca bol v čase podpisovania zmluvy o postúpení pohľadávky vlastníkom dlhopisov. Túto skutočnosť však žalobca objektívne nemohol preukázať.

Postupcovia neboli v čase podpisovania zmlúv o postúpení pohľadávky majiteľmi dlhopisov, nakoľko dlhopisy ako cenné papiere oprávňujúce na peňažné plnenie splatením ich menovitej hodnoty a výnosu zanikli. V samotnej zmluve o postúpení pohľadávky sa uvádza, že postupovaná pohľadávka pozostáva z úrokov z omeškania, ktoré vznikli z dôvodu omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu voči postupcovi, ktorý spočíval vo vyplatení menovitej hodnoty a výnosu vydaného v zmysle ust. § 24 ods. 4 zák. č. 92/1991 Zb. Je teda jednoznačné, že na žalobcu boli na základe zmlúv o postúpení pohľadávok postúpené len záväzky z omeškania, ktoré sú samostatnými záväzkami.

Žiadosť súdu na preukázanie uvedenej skutočnosti je z tohto dôvodu nelogická a právne neopodstatnená. Takisto nie je správne tvrdenie prvostupňového súdu, že úrok podľa jednotlivých zmlúv nebol špecifikovaný k uplatnenému nároku žalobcu.

Žalobca má za to, že súdu doložil všetky potrebné dôkazy, na základe ktorých bolo možné žalovanú sumu identifikovať. Namietal, že z rozsudku nie je zrejmé, prečo súd spochybňuje podpis žalobcu na zmluvách o postúpení pohľadávky. Žalobca predložil súdu splnomocnenie, v ktorom splnomocnil tretiu osobu na podpísanie zmlúv o postúpení pohľadávok. Podpis štatutárneho zástupcu žalobcu je na predmetnom splnomocnení úradne overený. Priamo v splnomocnení je uvedené meno a priezvisko, trvalé bydlisko a rodné číslo splnomocnenca a jeho podpis.

Ďalej namietol, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa požiadavky ustanovené v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vôbec nie je zrejmé, akými úvahami sa súd pri hodnotení dôkazov riadil, ktoré dôkazy bral pri svojom

rozhodovaní do úvahy a z akého dôvodu nepovažoval listinné dôkazy predložené žalobcom za hodnoverné.

Taktiež sa v ňom vôbec nenachádza právne posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných ustanovení.

Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a návrhu vyhovel v celom rozsahu a priznal žalobcovi trovy konania.

K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Žalovaný má za to, že v predmetnej veci súd I. stupňa rozhodol správne, vychádzajúc z dôkazov, ktoré súdu predložil žalobca a ktoré nepreukázali nároky, ktoré si žalobca voči žalovanému uplatňuje v predmetnom konaní. V žiadnom prípade nemožno konštatovať, že zo strany súdu došlo k nepochopeniu predmetu prejednávaneho sporu. Žalovaný nikdy nenamietal skutočnosť, že osoby, ktoré postupovali údajné pohľadávky (úroky z omeškania súvisiace s vyplácaním dlhopisov fondu), neboli v čase uzatvorenia zmlúv o postúpení pohľadávok vlastníckmi dlhopisov fondu. Žalovaný v tomto smere poukázal a naďalej trvá na tom, že žalobca relevantným spôsobom nepreukázal, že dotknuté fyzické osoby - domnelí pôvodní veritelia žalovaného boli v čase ich postúpenia na žalobcu, t. j. uzavretia zmlúv o postúpení pohľadávok, skutočnými vlastníckmi týchto pohľadávok.

Dlhopisy fondu mohli totiž ich pôvodní majitelia do konca roku 2000 prevádzvať a taktiež sa mohli stať vlastníctvom iných subjektov, na základe iných právne významných skutočností. Naviac osoby, ktoré boli majiteľmi dlhopisov fondu v deň 31. decembra 2000, mohli v mesiacoch január až apríl 2001 prevádzvať samotné nároky na výplatu menovitých hodnôt a výnosov dlhopisov fondu. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že fyzické osoby, s ktorými boli príslušné zmluvy o postúpení pohľadávok uzavreté, boli skutočne osobami oprávnenými na výplatu dlhopisov fondu. Žalobca teda nepreukázal existenciu primárneho záväzku medzi žalovaným a dotknutými fyzickými osobami, a preto sa nemôže domáhať ani návrhov vyplývajúcich z akcesorických vzťahov, súvisiacich s údajným omeškaním žalovaného s vyplácaním dlhopisov fondu. Žalobca žiadnymi relevantnými dôkazmi nepreukázal skutočnosť, na základe ktorých bolo možné vyčísliť úroky z omeškania uplatňované voči žalovanému.

Samotné uvedenie údajných úrokov z omeškania uplatňovaných žalobcom voči žalovanému vo výzve na zaplatenie dlžnej sumy nie je dostatočnou špecifikáciou požadovaných súm.

Žalobca nepreukázal spôsob (postup) podpisovania zmlúv a ani pravosť podpisov samotných postupcov. Prvostupňový súd v napadnutom rozsudku uviedol všetky skutočnosti vyžadované ust. § 157 ods. 2 O.s.p., náležite odôvodnil záver, že žalobu žalobcu zamieta, keďže žalobca nároky uplatnené v žalobe nepreukázal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 písm. e) O.s.p. a dospel k názoru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že dovolací súd pri svojom rozhodnutí bol viazaný otázkou vymedzenou odvolacím súdom a vo svojom rozsudku zaujal stanovisko len k tejto vymedzenej otázke, a preto sa nemohol zaoberať ďalšou rozsiahlou argumentáciou účastníkov konania, ktorá s vymedzenou otázkou nesúvisela.

Žalovaný v priebehu konania rozšíril okruh svojich námietok o námietky, že sa nemohol dostať do omeškania, keďže žalobca a ani pôvodní vlastníci pohľadávok uplatňovaných v predmetnom konaní, v čase splatnosti týchto pohľadávok neprišli na zákonné miesto ich plnenia a neposkytol tak súčinnosť k ich splneniu, ďalej že žalobca nepreukázal, že domnelí pôvodní veritelia - resp. vlastníci pohľadávok uplatňovaných žalobcom v tomto konaní, boli v čase ich postúpenia zmluvami o postúpení na žalobcu skutočnými veriteľmi, resp. skutočnými majiteľmi týchto pohľadávok, ďalej že pôvodní veritelia dlhopisov vydaných žalovaným mohli až do konca roku 2000 dlhopisy prevádzať na iné osoby a v mesiacoch január až apríl 2001 mohli prevádzať samotné nároky na výplatu menovitých hodnôt a výnosov uvedených dlhopisov na tretie osoby, zoznam majiteľov dlhopisov a ani osôb ktorým boli dlhopisy splatené nebol nikdy zverejnený a žalovaný vyhotovil komplexnú evidenciu až po ukončení splácania dlhopisov fondu v roku 2002, žalobca však nepreukázal, že osoby uvedené v jednotlivých zmluvách o postúpení pohľadávok tieto skutočne podpísal a obdobne žalobca nepreukázal ani oprávnenosť podpisov tretích osôb na zmluvách o postúpení pohľadávky.

Ako vyplýva z obsahu spisu, súd prvého stupňa vykonal rozsiahle dokazovanie, takže bolo vecou prvostupňového súdu, aby všetky tieto vykonané dôkazy zákonom vyžadovaným spôsobom vyhodnotil a z nich vyvodенý skutkový záver o skutkovom stave veci a na neho nadväzujúce právne zhodnotenie tiež zákonným spôsobom vyložil v odôvodnení (§ 157 ods. 2 O.s.p.). V uvedenom ustanovení Občiansky súdny poriadok stanovuje obsahové (záonné) kritéria písomného vyhotovenia rozsudku, ktoré je potrebné dodržať. Táto zákonná požiadavka riadneho odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku má byť v prvom rade

prameňom poznania úvah súdu prvého stupňa, ako v otázke zisťovania skutkového stavu veci, tak i jeho právneho posúdenia. V danom prípade odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa požiadavky vyžadované v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, akými úvahami sa súd pri hodnotení dôkazov riadil, ktoré dôkazy bral pri svojom rozhodovaní do úvahy a z akého dôvodu súd prvého stupňa nepovažoval listinné dôkazy predložené žalobcom za hodnoverné, prípadne čo sa z ktorého dôkazu pokladá za preukázané alebo nie. V odôvodnení rozhodnutia chýba aj právne posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení, ktoré súd použil. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku nepopisuje žiadne postupy pri hodnotení dôkazov, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto s poukazom na vyššie uvedené napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa (§ 221 ods. 3 O.s.p.) na ďalšie konanie.

Bude preto úlohou prvostupňového súdu, aby v novom konaní postupoval v naznačenom smere, vo veci znova rozhodol, a to i o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.)

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. októbra 2008

JUDr. Margita Fridová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.